

Univerzita Hradec Králové

Pedagogická fakulta

Ústav primární a preprimární edukace

**Firemní mateřská školka - nový fenomén ve vzdělávacím
systému ČR**

Bakalářská práce

Autor: Barbora Térová
Studijní program: B7507 Specializace v pedagogice
Studijní obor: Učitelství pro mateřské školy
Vedoucí práce: PhDr. Vladimír Václavík, Ph. D.

Univerzita Hradec Králové

Pedagogická fakulta

Zadání bakalářské práce

Autor: **Barbora Térová**

Studijní program: B7507 Specializace v pedagogice

Studijní obor: Učitelství pro mateřské školy

Název závěrečné práce: **Firemní mateřská školka - nový fenomén**

práce: **ve vzdělávacím systému ČR.**

Název závěrečné práce Corporate kindergarten–new phomenon in the Czech

AJ: educational system.

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Cílem BP bude zmapování současné situace se zaváděním "firemních školek" po vydání novely školského zákona č. 472/2011 Sb. V teoretické části budou analyzovány důvody rozšiřování tohoto typu MŠ a bude popsán postup zřizování včetně legislativních požadavků a ekonomických nároků. V praktické části budou shromážděny informace o některých vzniklých firemních školkách. Použité výzkumné metody: analýza dokumentů, dotazník, pozorování, rozhovor.

Garantující pracoviště: Ústav primární a preprimární edukace,
Pedagogická fakulta

Vedoucí práce: PhDr. Vladimír Václavík, Ph. D.

Oponent: PaedDr. Vladimíra Hornáčková, Ph.D.

Datum zadání závěrečné práce: 27. 11. 2014

Datum odevzdání závěrečné práce: 22. 4. 2016

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně. Vedoucím bakalářské práce je PhDr. Vladimír Václavík, Ph. D. Uvedla jsem všechny použité prameny a literaturu.

V Hradci Králové dne

Poděkování

Děkuji vedoucímu bakalářské práce PhDr. Vladimíru Václavíkovi, Ph.D. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce. Ráda bych také poděkovala své rodině, za podporu a umožnění studia.

Anotace

TÉROVÁ, Barbora. *Firemní mateřská školka - nový fenomén ve vzdělávacím systému ČR*. Hradec Králové: Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové, 2016. 47 s. Bakalářská práce.

Teoretická část bakalářské práce se zabývá běžným vzdělávacím systémem a vzdělávacím systémem ve firemních mateřských školách. Obsahem teoretické části je vznik a vývoj předškolních výchovně-vzdělávacích institucí, které položily základ pro vznik mateřských i firemních škol. U firemních mateřských škol bude nastíněn postup zřízení firemní MŠ včetně legislativních požadavků a ekonomických nároků.

V praktické části je provedeno porovnávání běžných mateřských škol s firemními mateřskými školami a zjištěny jejich hlavní rozdíly. K dosažení těchto výsledků bylo zapotřebí využití metod kvalitativního a kvantitativního průzkumu. V rámci kvantitativního průzkumu byla zvolena metoda otevřeného pozorování, kde se zaměřuji na určité znaky. V rámci kvantitativního průzkumu byla zvolena metoda dotazníkového šetření, do které bylo zapojeno 30 učitelek.

Klíčová slova: Předškolní vzdělávání, firemní mateřská škola, zřízení firemní mateřské školy

Annotacion

TÉROVÁ, Barbora. *Corporate kindergarten—new phomenon in the Czech educational system*. Hradec Králové: Faculty of Education, University of Hradec Králové, 2016.

47 pp. Bachelor Degree Thesis.

The theoretical part is about the conventional educational system and the educational system in corporate kindergartens. The theoretical part emphasizes the formation and development of educational pre-school institutions, which have laid the foundation for the establishment of corporate numery schools. There will be a prescribed management process incorporate kindergartens, including the establishment of legal and economic requirements.

In the practical part, there is a comparison of regular and corporate kindergartens and the in major differences are identified. To achieve these results, it was necessary to use both qualitative and quantitative surveys. Under the quantitative surfy method, an open observation was chosen, with focus on certain characters. Under the quantitative surfy method, a questionnaire surveying 30 teachers was implemented.

Keywords: Preschool education, corporate kindergarten, the establishment of corporate kindergarten

OBSAH

ÚVOD	10
1 Předškolní vzdělávání	11
1.1 Vznik a vývoj předškolních institucí	12
1.1.1 První předškolní zařízení v Evropě	12
1.2 Počátky institucionální výchovy u nás	13
1.2.1 První mateřské školy	13
1.3 Předškolní instituce v období reformního hnutí	14
1.4 Předškolní instituce v polovině 2. poloviny 20. Století	15
1.5 Předškolní vzdělávání po roce 1989	15
2 Firemní mateřské školy	17
2.1 Historie firemních mateřských škol	17
2.2 Čerpání rodičovského příspěvku	17
2.3 Slučitelnost rodiny a zaměstnání	18
2.4 Firemní mateřská škola 21. Století	18
3 Zřízení firemní mateřské školy	19
3.1 Základní právní předpisy	20
3.2 Financování	21
3.2.1 Dotace neakreditovaných firemních mateřských škol	21
3.3 Prostorové požadavky	22
3.4 Pedagogičtí pracovníci	22
3.5 Zřizování firemních mateřských škol v současnosti	22
4 Empirická část	24
4.1 Porovnání firemní mateřské školy a běžné mateřské školy	24
4.1.1 Použité metody průzkumu	25
4.1.2 Vyhodnocení dotazníku a komparace	28
4.1.2.1 Pedagog	28
4.1.2.2 Vzdělávací nabídka	33
4.1.3 Základní znaky třídy	37
4.1.3.1 Věková skupina dětí	37
4.1.3.2 Typ třídy	37
4.1.3.3 Zvíře v mateřské škole	38
4.1.3.4 Nábytek a prostory	38

4.1.3.5 Pomůcky	39
4.1.3.6 Pravidla	40
4.1.4 Školní vzdělávací program	40
4.1.5 Závěr průzkumu	41
5 Závěr	43
6 Použitá literatura a prameny	44
6.1 Literatura	44
6.2 Prameny	45
7 Seznam příloh	47

Seznam použitých zkratk

- MŠ - Označení pro mateřské školy, zahrnuje běžné mateřské školy i firemní mateřské školy
- Pedagog - Označení pro učitele v mateřské škole
- RVP PV - Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
- ŠVP - Školní vzdělávací program
- MŠMT - Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

ÚVOD

S pojmem firemní mateřská škola jsem se poprvé setkala na střední škole v rámci konání souvislé praxe. Vždy mne zajímalo, jaké jsou důvody zřizování těchto typů mateřských škol, zda se jedná o běžnou firemní mateřskou školu, která je pouze jinak nazvaná, jaké výhody či nevýhody toto zřízení nabízí.

Ve čtvrtém ročníku střední školy jsem se tedy rozhodla, v rámci konání praxe, navštívit jednu z firemních mateřských škol. Již druhý den mého působení ve firemní mateřské škole jsem pocítovala menší odlišnosti od výchovně-vzdělávacího procesu v běžné mateřské škole. Po dobu praxe jsem si neustále kladla otázky týkající výhod a nevýhod firemní mateřské školy.

Od mé výchovně-vzdělávací práce ve firemní mateřské škole uplynuly 4 roky. Můj zájem ohledně firemních mateřských škol neustal. Proto jsem se rozhodla opět toto zařízení navštívit a zjistit nové informace, pokroky či neúspěchy ve zřizování těchto škol. Za hlavní cíl bakalářské práce jsem si stanovila zjistit, jaké rozdíly jsou mezi běžnou a firemní mateřskou školou, jaké úkoly a požadavky přináší zřízení firemní mateřské školy.

Tato práce se skládá ze dvou částí. První, teoretická část, se skládá ze tří kapitol. V první z nich se zabývám historií předškolního vzdělávání na našem území a vzniku prvních předškolních institucí.

Ve druhé kapitole se věnuji firemním mateřským školám a jejich rozšiřování, a to jak z pohledu historických souvislostí, tak z pohledu současného.

Teoretickou část uzavírá kapitola, ve které popisuji zřízení firemní mateřské školy včetně legislativních požadavků a ekonomických nároků.

Druhou část práce tvoří samotný průzkum, jehož cílem bylo zjistit, jaké jsou hlavní rozdíly mezi firemní mateřskou školou a běžnou mateřskou školou. K získání relevantních dat jsem pro empirickou část práce zvolila metody a techniky kvalitativního i kvantitativního průzkumu. Ke zpracování výsledků bylo zapotřebí těchto metod: pozorování chodu mateřské školy, rozhovory s pedagogy analýza pedagogických dokumentů a dotazníkové šetření.

1 Předškolní vzdělávání

Předškolní výchova a vzdělávání dětí je významnou činností, která se nachází v každém společenství. Dnešní podoba předškolního vzdělávání podporuje výchovné působení rodiny, doplňuje ho, rozvíjí a obohacuje. Dnešní podobě předškolního vzdělávání předcházela dlouhá cesta vývoje, která byla ovlivňována politickými i kulturními událostmi.

„Předškolní vzdělávací instituce jsou zařízení, která společnou výchovou dětí doplňují výchovnou funkci rodiny. Zajišťují uspokojování potřeb a naplnění možností individualizovaného rozvoje všech stránek osobnosti dítěte.“ (Průcha, 2009, s. 71)

“Předškolní vzdělávání představuje edukační proces probíhající v mateřské škole za podpůrného vedení a řízení pedagogem.” (Křováčková, Skutil a kol. 2014, s. 128)

„Zabezpečuje uspokojování přirozených potřeb dítěte a rozvoj jeho osobnosti. Podporuje zdravý tělesný, psychický a sociální vývoj dětí, vytváří předpoklady jejich pozdějšího vzdělávání.“ (Průcha, Walterová, Mareš, 2013, s. 229)

Právě v nejranějším období našeho života se vytvářejí základní návyky, osobnostní rysy a vlohы nezbytné k našemu životu a k vytvoření konečné struktury jedince. Je proto velmi důležité poskytovat dětem dostatek podpůrných a rozvíjejících činností a vytvářet prostor, kde je mohou naplňovat. (Kolláriková, Pupala, 2001)

Právě prostřednictvím předškolní výchovné instituce lze přípravu dítěte na život usměrňovat, dát dítěti prostor pro seberealizaci, utvářet dítě jako samostatnou bytost. Měli bychom dítě osobnostně orientovat, uvědomovat si, že je dítě jedinečnou a neopakovatelnou bytostí, která má již v tomto věku právo být sama sebou.

1.1 Vznik a vývoj předškolních institucí

Se vznikem prvních předškolních institucí se pozornost společnosti konečně obrací k dítěti a zároveň s tím také k osobě, která přebírá péči o dítě – k vychovateli.

1.1.1 První předškolní zařízení v Evropě

Z dochovaných zdrojů můžeme usuzovat, že výchova nejmenších dětí byla provozována pouze v rodině.

První zmínky o zakládání veřejných institucí pro nejmenší děti sahají do první poloviny 19. století, kdy se pomocí nastupující industrializace začaly zřizovat právě instituce pro předškolní věk. Průmyslová revoluce převratně změnila strukturu techniky, ekonomiky a kultury. Díky ní také vznikaly nové pracovní příležitosti pro řadu rodičů malých dětí. Ty ovšem zůstávaly bez dostatečné a potřebné péče. Potřeba poskytovat těmto dětem nejnutnější zaopatření a zmírnit bídu této společenské třídy si lidé uvědomovali. Společnost se tuto situaci snažila vyřešit tím, že začala zakládat instituce pro nejmenší děti. Společným rysem těchto institucí byla snaha ženám – matkám umožnit práci v továrnách a nejmenším dětem poskytovat základní zaopatření. (Mišurcová, 1980)

Za historicky první veřejnou instituci pro děti předškolního věku můžeme považovat školní instituci Roberta Owena, která vznikla v Anglii roku 1816 pro děti jeho zaměstnanců. V této školní instituci s názvem Institut pro výchovu charakteru, kterou navštěvovaly děti školního věku, později Owen založil Infantschool se třídami pro děti předškolního věku. Owen podporoval všestranný rozvoj dětí s důrazem na mravní výchovu. Zastával názor, že by se k dětem do šesti let mělo přistupovat láskyplně a jemně, bez trestů. Péči o tyto děti zastávaly pěstounky. (Bělinová, 1980)

V Německu byl důležitým představitelem vzniku předškolní výchovy Fridrich Froebel, který ovlivnil zřizování MŠ u nás. V roce 1840 založil tzv. „Kindergarten“ (dětská zahrádka). Říká, že pro děti je nejdůležitější hra. Vytvořil proto také soustavu hraček nazývanou „Froebelovy dárky“. Do „dětských zahrádek“ si zval matky, které informoval o důležitosti výchovy. Jeho snahou bylo zapojení všech společenských vrstev. (Dostál., Opravilová, 1988)

Toto zařízení si záhy získalo velkou oblibu. Začaly tedy přibývat instituce na dalších místech. Nová zařízení však potřebovala kvalitní personál, který by se dětem věnoval.

A tak Froebel zakládá vlastní pedagogické ústavy, kde vyučuje dívky a ženy dle svých metodik na roli vychovatelky.

Až ve 2. polovině 19. století přicházejí myšlenky na zakládání veřejných předškolních zařízení také do USA, kde se v roce 1860 se zakládá první mateřská škola vycházející z Froebelovy filozofie. (Průcha, 2009)

1.2 Počátky institucionální výchovy u nás

První zařízení, která se na našem území starala o malé děti, byly nalezince a sirotčince. Od poloviny 19. století pak vznikaly opatrovny, jesle, dětské zahrádky a mateřské školy. Podle Průchy měla tato zařízení především pečovatelský charakter, byla cíleně využívána k výchovnému působení a k posílení vztahu k vlastnímu národu, poskytovala dětem základy trivia v mateřském jazyce (čtení, psaní, počítání).

Mezi první česká předškolní vzdělávací zařízení patří opatrovna v Praze na Hrádku a opatrovna v Karlíně. Obě zařízení vznikají v roce 1832.

Opatrovna na Hrádku patřila mezi největší opatrovny na našem území. Vedl ji učitel Jan Vlastimil Svoboda, který je znám také jako metodik elementárního vzdělávání. Opatrovna byla soukromým subjektem a byla financována z darů. Zájemci se zde mohli učit, jak pracovat s nejmenšími dětmi. Cílem výchovy byla péče, ochrana, vedení k lásce a dobrotě. Podle tohoto typu byly zakládány další opatrovny. Pojem „školka“ poprvé zavedl právě Jan Vlastimil Svoboda. (Průcha, 2009)

1.2.1 První mateřské školy

Uvedených institucí bylo v našich zemích málo, proto vyvstal požadavek na vznik nového typu zařízení, který by plnil výchovnou funkci.

S enormním nárůstem obyvatelstva vzrůstá potřeba těchto zařízení. Všechny okolnosti podpořily vznik nových zařízení – mateřských škol.

První česká mateřská škola vznikla roku 1869 v Praze u sv. Jakuba. Opatrovna měla dvě velké místnosti a velkou zahradu. Počet postupně přijímaných dětí stoupal, a proto byly děti rozděleny do skupin podle věku (2 – 4 roky a 5 – 6 roků).

1.3 Předškolní instituce v období reformního hnutí

V 19. století převládal názor, že mezi dítětem a dospělým není žádný rozdíl. Dítě bylo chápáno jako malý dospělý. Rozdíl tkvěl spíše v kvantitě než v kvalitě. Svým dílem Století dítěte nasměrovala roku 1900 Ellen Keyová nové myšlenkové proudy, které zastávaly volnost a nezávaznost výchovného působení na děti - tzv. kult dětství.

V této době má velký podíl na reformním hnutí a celkové změně evropského myšlení Maria Montessoriová. Vytvořila systém smyslově motorických činností, které pomáhají dítěti k sebekontrolě. Pomůcky měly nahradit vychovatele a omezit jeho ovlivňování dítěte. (Dostál, Opravilová, 1988)

Nastupujícím 20. stoletím se reforma začala rozvíjet také v českých zemích. V čele těchto snah na našem území stála Ida Jarníková a na Moravě Anna Süssová. Obě iniciátorky chtěly zavést nové cíle a obsahy předškolního vzdělávání. Usilovaly o větší sblížení rodiny a mateřské školy, o svobodu a rozvoj tvořivosti dětí a hlavně o respektování individuality každého dítěte s přihlédnutím k jeho potřebám a zájmům. Dalším požadavkem byla snaha zachovávat respekt k národním tradicím. (Průcha, 2009)

Počet mateřských škol byl po dobu první republiky velmi nízký. Tuto stagnaci poznamenala 1. světová válka a následná hospodářská krize. Předškolní instituce měly zastaralé znaky, které nebyly odstraněny. Dalšímu pokroku nepomohl ani 1. sjezd československého učitelstva, který požadoval samostatný zákon o mateřských školách, jejich zestátnění a zařazení do školského systému. Dále pak požadoval po učitelkách vysokoškolské vzdělání. Tyto prosazované inovace však byly odloženy díky nastalým okolnostem. Provozovateli předškolních zařízení byly obce, města, různé spolky a organizace i soukromí jedinci.

Další vývoj předškolních institucí přerušila 2. světová válka. Počet mateřských škol se stále snižoval. V této době docházelo do mateřských škol zhruba 20 % dětské populace. Teprve po 2. světové válce nastal opět rozmach institucí pro předškolní děti a mateřská škola se konečně stala součástí československého školství. (Monatová, 1989)

1.4 Předškolní instituce ve druhé polovině 20. století

Předškolní výchova byla školským zákonem č. 95/1948 Sb. začleněna do systému školství. Měla především plnit přípravu dětí na povinnou školní docházku. V padesátých až osmdesátých letech zaznamenal rozvoj MŠ nárůst. Růst byl ovlivněn zřizováním MŠ v nemocnicích, zemědělských družstvech a obcích. (Průcha, 2009)

Zákon o školských zařízeních zahrnuje mezi předškolní zařízení také jesle, společná zařízení jesle a mateřské školy a dětské útulky. Dětem bez rodinného zázemí sloužily dětské domovy. Mateřské školy poskytovaly polodenní, celodenní a celotýdenní péči. Dětem, které vyžadovaly zvláštní péči, byly určeny speciální mateřské školy nebo specializované třídy v běžných mateřských školách. Integrace těchto dětí byla provedena až v roce 1991.

Nároky na přípravu dětí k nástupu do základní školy vzrůstaly. Jednalo se o děti převážně pětileté. Jelikož vyvstal nedostatek místa, začala se zřizovat přípravná oddělení, kam pětileté děti docházely jednou týdně na dopoledne.

System a způsob vzdělávání dětí se odrážel převážně v tom, v jaké politické situaci se naše země nacházela. Od roku 1948 do roku 1989 byla u nás povolena pouze socialistická pedagogika jako jediný uznávaný a povolený systém. Jednalo se o pedagogiku, která vycházela z filozofie marxismu-leninismu. Veškerá výchova a vzdělávání musely být v zájmu budovatelské koncepce komunismu a socialismu. Cílem výchovy byl všestranný a harmonický rozvoj celé osobnosti. (Václavík, 1997)

1.5 Předškolní vzdělávání po roce 1989

Sametová revoluce ukončila éru socialismu. 17. listopad 1989 představuje důležitý mezník ve vývoji našich dějin. Největší a nejzásadnější změnou bylo ukončení totalitního režimu a jeho nahrazení režimem demokratickým. Vyvstala otázka týkající se školství: ukončení jednotně řízeného školství, možnost svobodného hlásání myšlenek, volba vlastních metod práce a vznik nových typů škol. Ve školství docházelo k demokratizaci a liberalizaci a humanizaci.

V důsledku zrušení jednotného školství se nám otevřely možnosti přijímat nové pedagogické myšlení z Evropy i USA. Po dlouhé době se otevřely hranice a mnozí učitelé tak využily této situace k různým zájezdům do zahraničí, kde získávaly informace o nových vzdělávacích programech a typech škol.

V tomto období narůstá zájem o reformní pedagogiku. Většina mateřských škol proto začala využívat prvky reformní pedagogiky - montessoriovskou, daltonskou,

waldorfskou atd. Docházelo k velkým a zásadním změnám v oblasti financování, řízení a celkového fungování školského systému.

V roce 1990 vznikla Novela školského zákona (zákon č. 171/1990 Sb.), která zrušila jednotnou školu a jednotnou orientaci na výchovu a vzdělávání.

Zákon č. 395/1991 Sb., o školských zařízeních upravuje v roce 1992 Vyhláška č. 35/1992 Sb., o mateřských školách, která blíže definuje podmínky, cíle a úkoly předškolního vzdělávání:

„§ 1 (1) Předškolní výchova podporuje zdravý tělesný, psychický a sociální vývoj dítěte a vytváří optimální podmínky pro jeho individuální osobní rozvoj. Přispívá ke zvýšení sociálně kulturní péče o děti a vytváří základní předpoklady jejich pozdějšího vzdělávání.“ (Vyhláška č. 35/1992 Sb.)

Mezi další kroky, které vedly ke změnám v české vzdělávací soustavě, patřily zařazení Úmluvy o právech dítěte do správního řádu, schválení Zákonu č. 395/1991 Sb., o školských zařízeních, kde byla předškolní zařízení zařazena do vzdělávací soustavy, a přijetí Listiny základních práv a svobod.

Za další důležitý mezník považují přijetí nového školského zákona z roku 2004, v němž jsou formulovány záměry vyplývající z individuálních a společenských potřeb. Předškolní vzdělávání se stává součástí celoživotního učení, je pojmáno komplexně.

Výzkumný ústav v Praze sepsal v roce 2004 Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání. Cíle a záměry osobnostně orientované předškolní výchovy jsou definovány a blíže určeny právě v tomto dokumentu. Nejdůležitějším a nejobecnějším cílem je optimální rozvoj individuálních předpokladů dítěte, důležitých kompetencí pro jeho život.

Podle Kollárikové a Pupala by měly být hlavní cíle předškolního vzdělávání:

- pomoc emocionálnímu a sociálnímu rozvoji a přizpůsobení dítěte (pozitivní sebepojetí, samostatnost, sebevyjádření, řešení běžných sociálních situací a rozvoj mezilidských vztahů);
- podpora vztahu k poznávání a učení a poskytnutí podmínek k samostatnému učení a poznávání okolního světa;
- příprava v oblasti řečových a intelektových dovedností souvisejících s primárním vzděláváním (komunikační dovednosti, myšlení);
- pěstování a rozvoj individuálního vyjádření a tvořivých schopností v oblasti emocionální, etické a estetické.

Dříve byly MŠ chápány jako výchovná zařízení. Nyní jsou podle zákona č. 561/2004 Sb. považovány za školy v pravém smyslu slova. Předškolní vzdělávání je určené pro děti ve věku od 3 do 6 let. Předškolní vzdělávání je v posledním roce mateřské školy povinné, a to od roku 2017. (Průcha, 2009)

2 Firemní mateřská škola

Firemní mateřské školy jsou určeny ke vzdělávání především dětí zaměstnanců firmy, která MŠ zřizuje. Mohou ji však navštěvovat i děti zaměstnanců jiného zaměstnavatele. Ve své bakalářské práci pracuji s hovorovým názvem pro tato zařízení. Uvádím je pod názvem firemní MŠ.

2.1 Historie firemních mateřských škol

Zrození prvotní myšlenky na zřízení firemní mateřské školy můžeme přisoudit Robertu Owenovi, který se rozhodl pomoci svým zaměstnancům v péči o jejich děti. Tato problematika je více nastíněna v kapitole 1.1.1 První předškolní zařízení v Evropě.

Podle Haškové řadíme mezi další předchůdce firemní MŠ závodní MŠ. Právě v období socialismu byly závodní MŠ běžným zařízením na podporu matek, které chodily do práce.

Před rokem 1989 existovaly podnikové jesle a mateřské školy, které byly umístěny u průmyslových podniků či nemocnic. V 90. letech se tyto instituce rušily, protože byl nedostatek dětí. Důvodem byla nízká porodnost. Impulzem k opětovnému zakládání firemních MŠ byl nárůst dětské populace, který zaznamenáváme od roku 2005. Nyní nám takováto zařízení chybějí, protože jsou veřejné mateřské školy přeplněné.

Nynější firemní MŠ procházejí obdobím změn. Některé změny již byly provedeny, jiné se chystají. Hlavní úpravy nastaly v legislativě, která rozdělila firemní MŠ na akreditované a neakreditované.

2.2 Čerpání rodičovského příspěvku

Na postavení matek ve společnosti a na trhu práce má přímý vliv mateřská i rodičovská dovolená, tedy její délka a výše.

Novela zákona o státní sociální podpoře, platná od 1. 1. 2012, upravuje čerpání rodičovského příspěvku. Rodiče mají větší volnost při rozhodování o její délce a výši. Cílem této novely je snadnější začlenění se zpět do pracovního procesu a zvyšování

šancí na budování kariéry. Od roku 2008 si může většina rodičů volit ze tří variant délky pobírání rodičovského příspěvku. Jedná se o varianty dvouleté, tříleté a čtyřleté. Docházka dvouletých dětí do zařízení péče o děti není od 1. 12. 2012 nijak omezována. Rodiče mohou umístit děti do zařízení na jakkoli dlouho, bez ztráty nároku na rodičovský příspěvek.

2.3 Slučitelnost rodiny a zaměstnání

Dnešní situace se od minulosti dosti liší. Nejen výchovou, socializací, která dříve probíhala v rozšířené rodině, ale také prací, která v minulých dobách naprosto splývala s celým chodem domácnosti.

Podle Syslové v nastalé době globalizace, která je charakteristická vzájemným propojením vztahů, rychlým rozvojem vědy, techniky, politiky, ekonomiky i kultury, vzniká řada konfliktů, sporů a katastrof. Tímto způsobem dochází k proměnám života, vzniku nových jevů, jako jsou např. bilingvní manželství, nesezdané rodiny, neúplné rodiny vzniklé rozvodem apod.

Z těchto ukazatelů vyvstala otázka týkající se slučitelnosti pracujících obou rodičů a zajištění péče o jejich děti.

Jak uvádí Tschannen-Hauser, současná společnost se proměnila v informační společnost zaměřenou na služby. Pracovní doba se stává volnějš, pracuje se i o víkendech, lidé mohou pracovat i z domova. Různorodost zaměstnání přináší větší problémy právě v koordinaci práce a výchovy vlastních dětí.

V tomto ohledu vyvstává prostor pro zřizování firemních mateřských škol, které ženám umožní dřívější zapojení se do pracovního procesu. Tato skutečnost by mohla přinést více pracovních sil, podporovat partnery k zakládání rodin a předcházet sociálně ekonomickým problémům.

2.4 Firemní mateřská škola 21. století

MŠMT stanovilo novelou Zákona o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (zákon č.472/2011 Sb., v platném znění) zřizovat firemní mateřskou školu podle ustanovení § 34, odst. 8 Zákona o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. „Zřizovatel může určit mateřskou školu nebo její odloučené pracoviště ke vzdělávání dětí zaměstnanců zřizovatele nebo jiného zaměstnavatele. Na tuto mateřskou školu nebo odloučené pracoviště se nevztahují odstavce 2 až 4 a § 35 odst. 1. O přijetí do této mateřské školy nebo odloučeného

pracoviště rozhoduje ředitel na základě kritérií stanovených zřizovatelem, je-li jím stát, kraj, obec nebo svazek obcí, a v ostatních případech rozhoduje na základě kritérií stanovených vnitřním předpisem právnické osoby vykonávající činnost školy. Kritéria pro přijímání do mateřské školy se zveřejňují předem, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.“

Toto ustanovení dává přednost přijímání dětí zaměstnanců zřizovatele. Zřizovatel si však stanoví svá kritéria pro přijímání dětí tak, aby i tyto mateřské školy byly otevřené ostatním druhům péče.

Firemní mateřské školy, zapsané ve školském rejstříku, musejí splňovat požadavky Školského zákona jako jiné mateřské školy jiných zřizovatelů (veřejných, soukromých, církevních). Název právnické osoby vykonávající činnost firemní mateřské školy nemusí dle § 8a odst. 1 písm. a) školského zákona obsahovat slova „mateřská škola“.

3 Zřízení firemní mateřské školy

Vybudování a provoz firemní MŠ je organizačně, finančně a časově náročné. Investiční náklady na vybudování a provozování zařízení nese vždy zřizovatel, který by však měl spolupracovat s příslušným obecním či krajským úřadem.

Podle výzkumného ústavu práce a sociálních věcí může být firemní MŠ provozována jako:

- soukromá MŠ – podle školského zákona zapsaná ve školském rejstříku, poté má nárok na dotace z MŠMT;
- soukromé komerční zařízení – podle živnostenského zákona;
- nebo jako neziskové zařízení – podle obecně platných právních předpisů;
- a od roku 2014 také jako služba péče o dítě v dětské skupině.

Firemní MŠ může být provozována jako součást činnosti firmy, součást činnosti dodavatele, který firemní MŠ provozuje, nebo jako samostatný právní subjekt.

Podle firemní školky MAX můžeme v současné době zřídit firemní MŠ typu akreditované firemní MŠ či neakreditované firemní MŠ. Akreditované firemní MŠ jsou zapsané v rejstříku škol a mají svou cestu složitější. Kladou se na ně větší a přísnější nároky, např. povinnost zaměstnat požadovaný počet pedagogických pracovníků na stanovený počet dětí nebo splnění určitých hygienických požadavků. Je zde vyšší úroveň kvality výchovy a vzdělávání. Neakreditované firemní MŠ nejsou zapsané v rejstříku škol, nepodléhají školní inspekci, tudíž je to pro firmy jednodušší a méně

nákladná varianta. Rodiče se však nemohou domáhat snížení stanovené výše poplatku za pobyt dítěte v MŠ. Pro oba typy jsou společné stejné hygienické a stavební požadavky. Důraz je kladem převážně na prostory MŠ a jejich větratelost.

Markéta Hlavicová říká: „*Firmy musí dobře zvážit ekonomická hlediska a spočítat si, zda se jim registrace do sítě MŠMT vůbec vyplatí. Provoz v souladu se školským zákonem s sebou totiž nese další vícenáklady, které nemusí dotace od MŠMT zcela pokrýt.*“ (Jelínková, Michnová, Minárová, 2013, s. 9)

3.1 Základní právní předpisy

Při zřízení a provozu firemní školky je třeba respektovat celou řadu právních předpisů, např.:

- Zákon č. **561/2004 Sb.**, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. **563/2004 Sb.**, o pedagogických pracovnících a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. **306/1999 Sb.**, o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů („Normativy neinvestičních výdajů regionálního školství na rok 2011 pro účely poskytování dotací soukromému školství”, č. j. 20/2011-26).
- Vyhláška č. **14/2005 Sb.**, o předškolním vzdělávání, ve znění vyhlášky č. 43/2006 Sb.
- Vyhláška č. **410/2005 Sb.**, o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých.
- Vyhláška č. **137/2004 Sb.**, o hygienických požadavcích na stravovací služby a o zásadách osobní a provozní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných, ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. **268/2009 Sb.**, o technických požadavcích na stavby.
- Vyhláška č. **107/2005 Sb.**, o školním stravování, ve znění pozdějších předpisů
- Pokyn D-300 ministerstva financí k jednotnému postupu při uplatňování některých ustanovení zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

3.2 Financování

Financování je nejzákladnějším kamenem zřízení firemní MŠ. Musíme si ujasnit, abychom mohli firemní MŠ zřídit, zda budeme firemní MŠ dotovat z prostředků firmy, vyšším finančním spolupodílem rodičů, či dotacemi z vnějších zdrojů (zapsání se do školského rejstříku). A hlavně - v jaké výši tyto dotace budou. Náklady na zřízení firemní MŠ mohou být investiční (vybudování zařízení) a provozní (provoz a údržba zařízení).

V rozpočtu školy bychom neměli zapomínat na: vnitřní i venkovní vybavení, provozní náklady, zájmové kroužky, úpravu prostor, náklady na zajištění stravy, investice do oprav, valorizaci apod.

Firemní MŠ mohou také financovat rodiče a jejich příspěvky, granty a dotace z evropského sociálního fondu, financování z EU aj.

„Největším problémem z hlediska řízení financí jsou mzdové náklady, které v případě zajištění kvalitního obsazení personálu rozhodně dotace z kraje nepokryjí. V plánování je tedy nutné s tímto počítat. Dotace jsou nastavené na normativy pro státní školky, které často nemají dostatek pedagogů např. na jednu třídu dětí mladších 3 let.“
(Jelínková, Michnová, Minářová, 2013, s. 9)

Z dostupných informací činí náklady na zřízení firemní MŠ kolem milionu korun. Provozní náklady na jedno dítě jsou v rozmezí 12 000 Kč – 15 000 Kč na měsíc.
(Jelínková, Michnová, Minářová, 2013)

3.2.1 Dotace neakreditovaným firemním mateřským školám

Jde-li o soukromého zřizovatele, je firemní MŠ financována podle zákona č. **306/1999 Sb.**, o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízení, ve znění pozdějších předpisů. V prvním roce činnosti obdrží MŠ 60 % z normativu a v dalších letech 100 % při splnění zákonných podmínek. Neakreditovaná MŠ by měla dodržet hygienické normy, zaměstnávat odborně kvalifikované pedagogické pracovníky a nabízet vzdělávání, které má být v souladu s RVP PV.

3.3 Prostorové požadavky

Prostorovými podmínkami se zabývá vyhláška č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých.

Za nejdůležitější parametry považuji tyto: nezastavěná plocha pro jedno dítě musí být nejméně 4 m², nábytek musí zohledňovat rozdílnou výšku dětí, prostory musejí být větratelné čerstvým vzduchem, režim dne by měl být v souladu s věkovými zvláštnostmi dětí, na pět dětí musí být zřízena jedna dětská záchodová mísa a umyvadlo.

3.4 Pedagogičtí pracovníci

Tímto tématem se zabývá zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Pedagog by měl splňovat tyto předpoklady: bezúhonnost, zdravotní způsobilost, odborná kvalifikace, způsobilost k právním úkonům a znalost českého jazyka. Učitelé předškolního vzdělávání musejí mít dostatečnou odbornou kvalifikaci. Pedagogové by se měli dále vzdělávat, obnovovat, udržovat a doplňovat svoji kvalifikaci.

3.5 Zřizování firemní mateřských škol v současnosti

Podle Kerstin Bund a Elisabeth Niejahr (2013) si lidé stěžují na nedostatek míst v předškolních zařízeních. Lidé by chtěli najít rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem. Nabídky společností však nepokrývají zdaleka poptávku. Studie Prognos AG dospěla k závěru, že investice do rodiny s dětmi má ekonomický smysl. Pro společnost jsou velké šance ve zlepšení spokojenosti zaměstnanců s cílem posílit závazek vůči společnosti.

Nabídka firemních MŠ pomalu narůstá. Řada zaměstnavatelů zakládá firemní MŠ, aby tak vyšly vstříc potřebám dnešních rodičů. Všeobecně známou překážkou ve zřízení firemní MŠ je strach z přílišné nákladnosti a obtížnosti zřízení takového zařízení. K cestě na zlepšení nepomáhá ani stále se měnící legislativa.

V roce 2008 uvedl Petr Nečas: *„Cílem není pasivní podpora rodiny, ale vytváření vlnějšího prostředí rodičům pro snadnější sladění pracovního a rodinného života. Zároveň reagujeme na skutečnost, že na rozdíl od zahraničí u nás téměř neexistuje nabídka různých typů služeb péče o děti.“*

Novela o „firemních MŠ“ si dala za cíl otevřít prostor pro více takovýchto zařízení. Novela by měla umožnit stávajícím zařízením vyšší finanční dotace (pokud jsou MŠ zapsány ve školském rejstříku) a tímto krokem firmy motivovat ke zřizování MŠ. V současné době fungují firemní MŠ zhruba na 2 % pracovišť. Zda se bude síť firemních MŠ rozšiřovat, budeme moci vyhodnotit za nějaký čas, po delší době platnosti novely. (Prorodinný balíček, 2008)

4 Empirická část

4.1 Porovnávání firemní mateřské školy a běžné mateřské školy

Pro získávání informací a pozorování dvou různých vzdělávacích systémů jsem si vybrala šest mateřských škol. Tři běžné mateřské školy a tři firemní mateřské školy. Běžné mateřské školy, které jsem zapojila do výzkumu, se nacházely v Královéhradeckém kraji. Navštívila jsem běžnou mateřskou školu ve městech Jaroměř, Česká Skalice a v obci Hajnici. Firemní mateřské školy, které jsem navštívila, se nacházely v různých krajích republiky. Jelikož byl nedostatek firemních MŠ, navštívila jsem kraj Středočeský – město Praha, Královéhradecký kraj – město Dvůr Králové nad Labem a Liberecký kraj - město Liberec.

Mateřské školy, které jsem v rámci průzkumného šetření navštívila, jsou:

A) Firemní mateřské školy:

- MŠ JUTA, Dvůr Králové nad Labem
- MŠ Pampeliška, Vinohradská, Praha 10
- MŠ ŠkaTULka, Liberec

B) Běžné mateřské školy:

- MŠ Hajnice, Hajnice
- MŠ Knappova, Jaroměř
- MŠ J. A. Komenského, MŠ Na Podměstí, Česká Skalice

Fotodokumentace MŠ, která je vlastnictvím autorky této bakalářské práce, je uvedena v příloze A.

4.1.1 Použité metody průzkumu

Pro empirickou část této práce, což bylo získávání informací, jsem využila kvantitativních i kvalitativních metod průzkumu. Největším a hlavním nosíkem pro tuto část bylo pozorování a dotazníkové šetření a to v obou typech škol. Pedagogové byli předem informováni, k jakým účelům budou metody využity, a ve většině případů byly vstřícní.

Pozorování bylo zaměřeno na tyto oblasti:

- věková skupina dětí;
- typ třídy;
- počet tříd;
- nábytek;
- uspořádání třídy do tematických koutů
- zvíře v MŠ;
- pravidla ve třídě;
- ŠVP PV.

Dotazníkové šetření bylo určeno učitelkám a ředitelkám MŠ. Do dotazníkového šetření bylo zapojeno 15 pedagogů z běžných MŠ a 15 pedagogů z firemních MŠ. Cílem dotazníkového šetření bylo srovnání podmínek vzdělávání pedagogů ve firemních a běžných MŠ. Dotazník byl rozdělen na tři oddíly.

Úvodní část dotazníku je věnována pedagogům MŠ. Jsou zde položeny otázky týkající se pohlaví pedagogů, věku, nejvyšší dosažené vzdělání, další vzdělávání a délka praxe. Jedná se o otázku číslo 1, 2, 3, 4, 5.

Ve druhé části dotazníku se zkoumalo pořádání kroužků a jiných akcí v MŠ. Jedná se o otázku číslo 6, 7, 8, 9, 10.

Třetí část dotazníku je věnována opět pedagogům z daných MŠ. Je zde položena poslední otázka týkající se nákupu hraček či jiných didaktických pomůcek. Jedná se o otázku číslo 11.

V následujících podkapitolách empirické části se věnuji jednotlivým odlišnostem mateřských škol a na základě použitých metod charakterizují jejich hlavní rozdíly. Jako první můžete shlédnout dvě shrnující tabulky. Informace, které jsou v nich obsaženy, jsem čerpala z rozhovoru s učitelkami v daných MŠ.

TABULKA 1

- Základní charakteristika běžné mateřské školy:

	MŠ Hajnice, Hajnice	MŠ Knappova, Jaroměř	MŠ J. A. Komenského – MŠ Na Podměstí, Česká Skalice
Věková skupina dětí	2,5 – 6 let	2,5 – 6 let	2,5 – 6 let
Typ třídy	homogenní	homogenní	homogenní
Počet tříd	2 zelená třída, modrá třída	3 koťátka, berušky, sluníčka	4 koťata, myšky, sluníčka, pastelky
Nábytek (nízký, dostupný dětem)	ANO	ANO	ANO
Uspořádání třídy do tematických koutků	NE	ANO	NE
Zvíře v MŠ	NE	NE	NE
Pravidla ve třídě	ANO	ANO	ANO
RVP PV (název)	ŠVP PV s Kordulkou a Vítkem proletíme celý svět.	ŠVP PV Poznáváme barevný svět.	ŠVP PV Kolem nás je velký svět, pojd' si o něm vyprávět.

TABULKA 2

- Základní charakteristika firemní mateřské školy:

	MŠ PampeLiška	MŠ JUTA	MŠ ŠkaTULka
Věková skupina dětí	1,5 - 6 let	2 - 6 let	2 - 6 let
Typ třídy	homogenní	heterogenní	Heterogenní
Počet tříd	3 liščata, rádcové, mudrcové	2 víla Jasmínka, skřítek Emílek	3 světlušky, broučci, berušky
Nábytek (nízký, dostupný dětem)	ANO	ANO	ANO
Uspořádání třídy do tematických koutků	NE	NE	ANO (podle montessori pedagogiky)
Zvíře v MŠ	NE	NE	3 králíci, 1 tropický šnek
Pravidla ve třídě	ANO	ANO	ANO
RVP PV (název)	ŠVP PV Jen si děti všimněte, co je krásy na světě.	ŠVP PV Naše školka náš hrad.	ŠVP PV Bílého králíka.

4.1.2 Vyhodnocení dotazníku a komparace

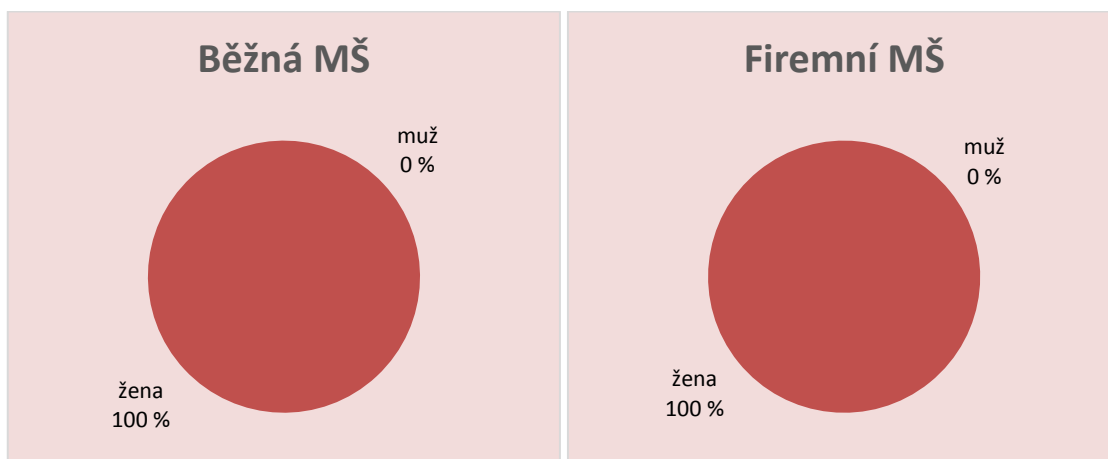
Tato část je věnována úvodním otázkám dotazníku směřovaným na pedagogy.

4.1.2.1 Pedagog

Otázka 1. Pohlaví

Odpovědi:

	Běžná MŠ	Firemní MŠ
Žena	15 učitelek	15 učitelek
Muž	0 učitelů	0 učitelů

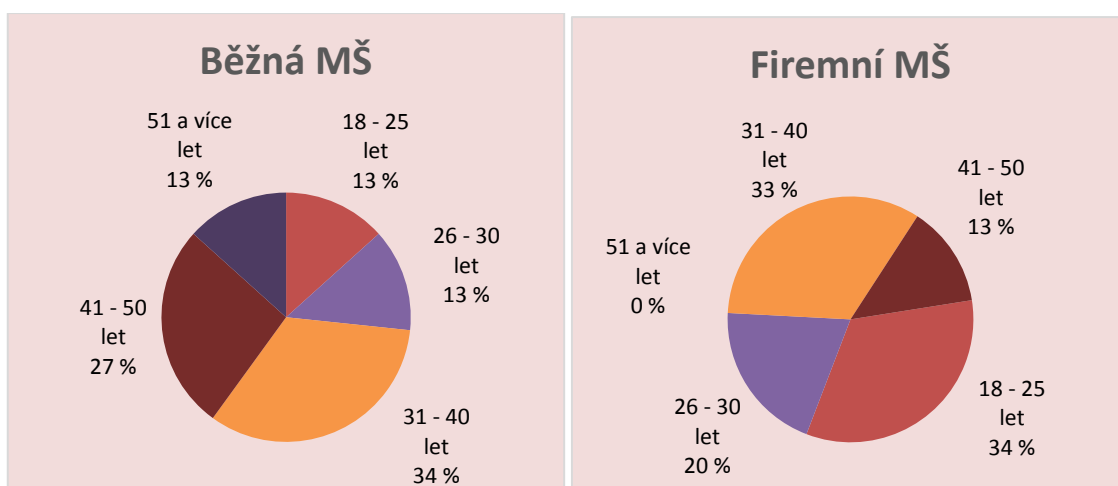

V obou typech škol jsou zaměstnány pouze ženy.

Otázka 2. Věk

Odpovědi:

	Běžná MŠ	Firemní MŠ
18 – 25 let	2 učitelky	5 učitelek
26 – 30 let	2 učitelky	3 učitelky
31 – 40 let	5 učitelek	5 učitelek
41 – 50 let	4 učitelky	2 učitelky
50 a více let	2 učitelky	0 učitelek

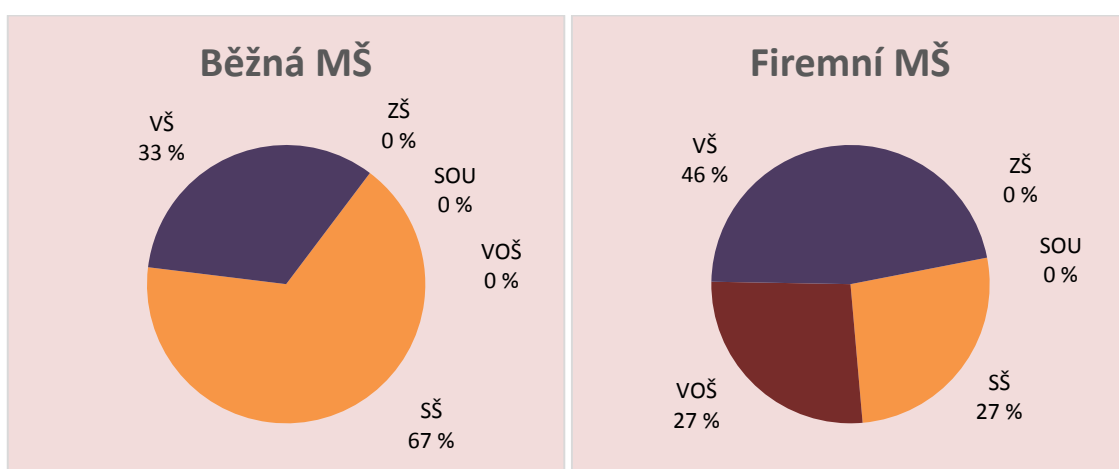
Jak z dotazníkového šetření vyplývá, ve firemních MŠ jsou v největší míře zaměstnány učitelky mladší dospělosti. Jsou to učitelky, které teprve začínají svou pedagogickou kariéru. Převážně to jsou učitelky, které vystudovaly střední pedagogickou školu a hned po maturitní zkoušce nastoupily do zaměstnání. Další nejčteněji zastoupenou kategorií byly učitelky ve věku 31 – 40 let. Jednalo se převážně o ředitelky těchto institucí.

V běžné škole je nejvíce učitelek ve věku 31 – 40 let. V navštívených běžných MŠ jsou zastoupeny všechny dotazované věkové kategorie. I v běžných MŠ zaujímaly nejstarší učitelky post ředitelky dané MŠ.

Otázka 3. Nejvyšší dosažené vzdělání

Odpovědi:

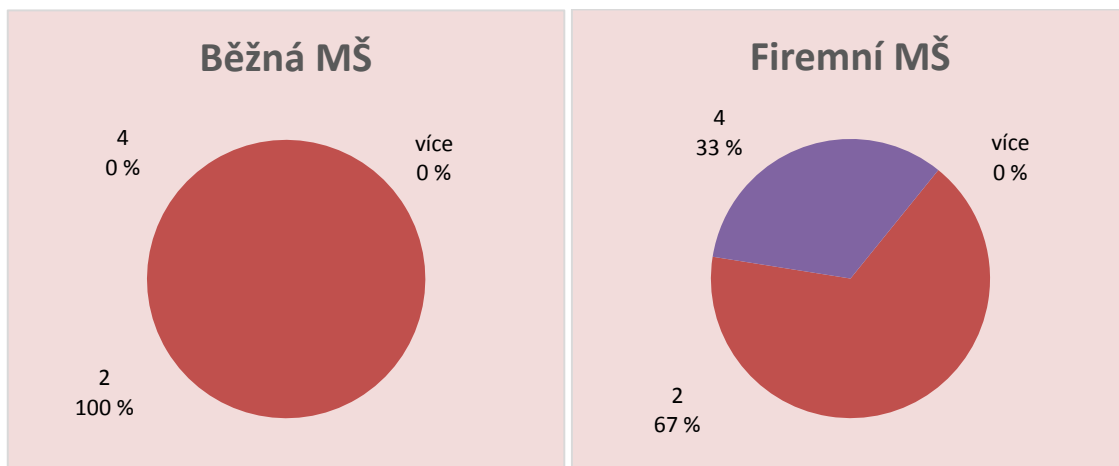
	Běžná MŠ	Firemní MŠ
ZŠ	0 učitelek	0 učitelek
SOU	0 učitelek	0 učitelek
SŠ	10 učitelek	4 učitelky
VOŠ	0 učitelek	4 učitelky
VŠ	5 učitelek	7 učitelek

Otázka 4. Jaké požadavky na Vás klade zřizovatel v oblasti Vašeho dalšího vzdělávání?

Odpovědi:

	Běžná MŠ	Firemní MŠ
2 semináře	15 učitelek	10 učitelek
4 semináře	0 učitelek	5 učitelek
více seminářů	0 učitelek	0 učitelek

Ve firemních MŠ převažují pedagogičtí pracovníci s vysokoškolským vzděláním. Dále pak učitelky se střední školou a vyšší odbornou školou. Jak je z grafu zřejmé, zřizovatel po učitelkách vyžaduje další vzdělávání. Další vzdělávání je však i v jejich zájmu, protože doba jde neustále kupředu a spousta věcí se mění.

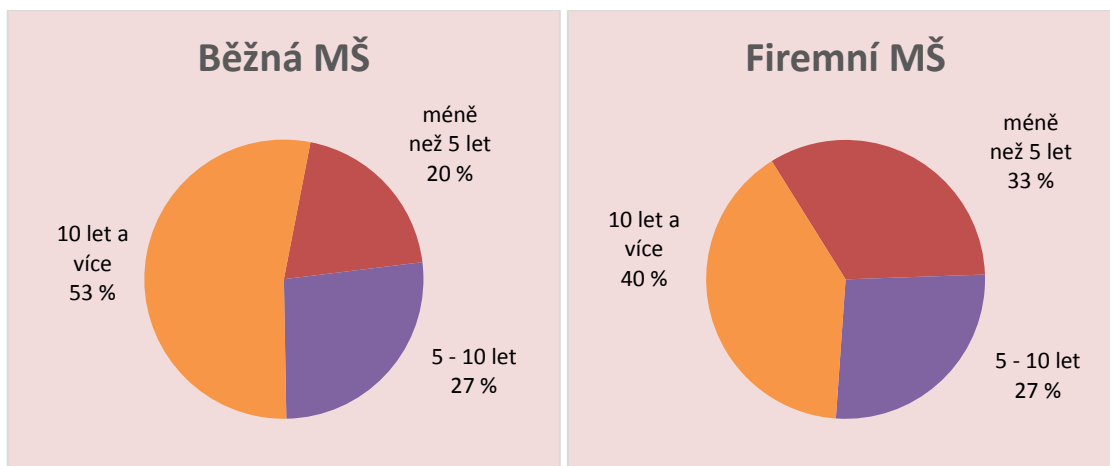
V běžné MŠ dávají přednost učitelkám, které mají vystudovanou střední školu. Ve všech případech se jednalo o střední školu pedagogickou. Učitelky, které mají vysokoškolský titul, jsou opět ve vedení MŠ. Avšak, jak z dalšího grafu vyplývá, tak se tyto učitelky dále vzdělávají, navštěvují semináře, přednášky apod.

Jak jsme si mohli všimnout, učitelky mají během roku navštívit 2 semináře či jinou formu dalšího vzdělávání, ale ve většině případů učitelky navštěvují více takovýchto vzdělávacích seminářů. Tedy – pokud jim to ředitel/ka či zřizovatel/ka dovolí nebo je uvolní z práce a nahradí vedení výchovně vzdělávacího procesu jinou učitelkou.

Otázka 5. Jaká je délka Vaší praxe?

Odpovědi:

	Běžná MŠ	Firemní MŠ
Méně než 5 let	3 učitelky	5 učitelek
5 – 10 let	4 učitelky	4 učitelky
10 a více let	8 učitelek	6 učitelek

Ve firemních MŠ jsou zaměstnávány spíše mladší učitelky, proto je ve firemních MŠ délka praxe těchto učitelek kratší.

V běžných MŠ jsou spíše starší učitelky, proto je délka jejich praxe delší.

4.1.2.2 Vzdělávací nabídka

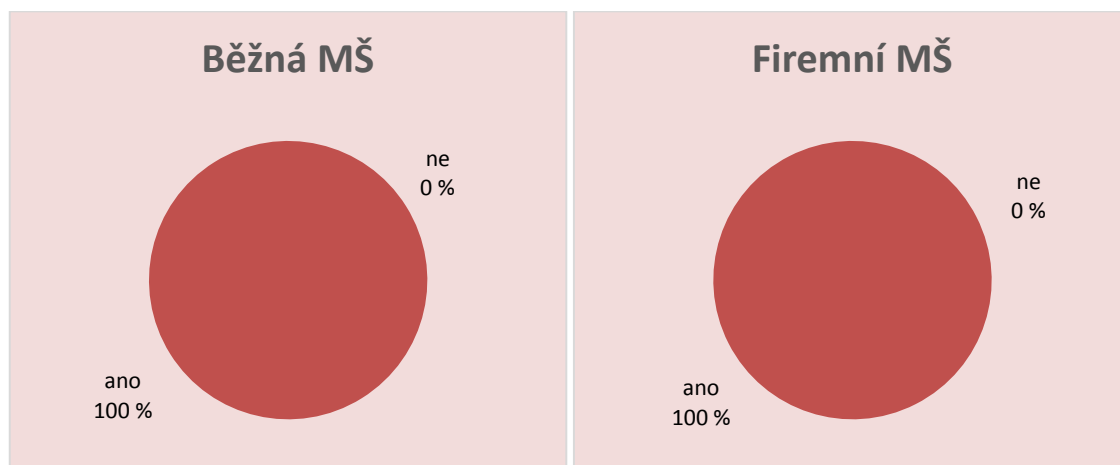
Tato část je věnována druhé sérii otázek z dotazníku směřované na vedení kroužků a jiné akce pořádané MŠ.

Další vzdělávací nabídka

Otázka 6. Pořádá Vaše MŠ další akce pro děti mimo běžnou vzdělávací nabídku?

Odpovědi:

	Běžná MŠ	Firemní MŠ
Ano pořádá	15 učitelek	15 učitelek
Ne nepořádá	0 učitelek	0 učitelek

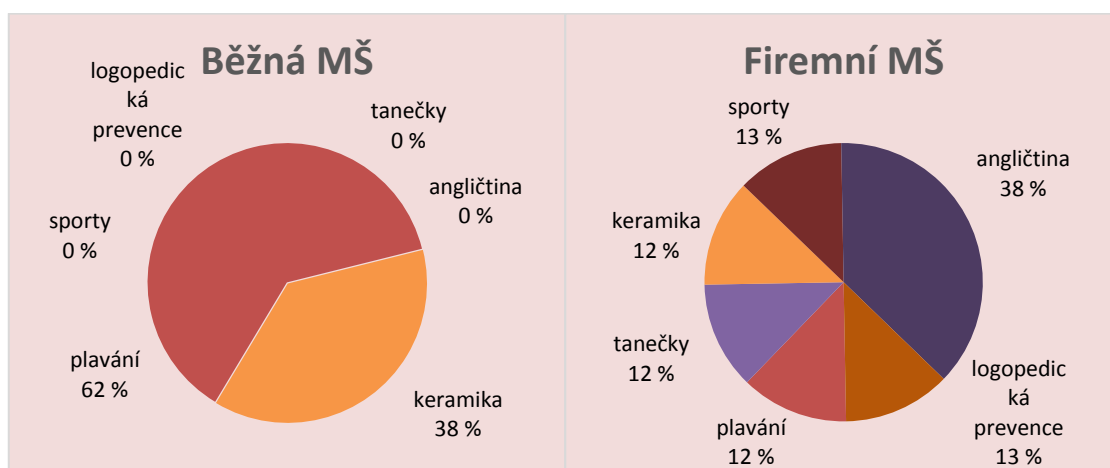

Jak můžeme z grafů vyčíst, oba typy škol nabízejí pro děti formou her či různých kroužků další vzdělávání, které se koná v MŠ, nebo i mimo ni. Může se jednat o náplň výchovně vzdělávací práce MŠ nebo je nabízena mimo přímou vzdělávací dobu a činnost MŠ.

Otázka 7. Jaké kroužky nabízí Vaše MŠ?

Odpovědi:

	Běžná MŠ	Firemní MŠ
Plavání	15 učitelek	5 učitelek
Tanečky	0 učitelek	5 učitelek
Keramika	9 učitelek	5 učitelek
Sporty	0 učitelek	5 učitelek
Angličtina	0 učitelek	15 učitelek
Logopedická prevence	0 učitelek	5 učitelek

Jak graf ukazuje, firemní MŠ pořádají a dětem nabízejí širokou škálu kroužků.

V největší míře je zastoupen kroužek angličtiny – výuku v tomto typu kroužku nabízejí všechny tři firemní MŠ, které jsem navštívila. Nezaostává ani nabídka dalších typů kroužků. Za jejich vedení dostávají učitelky firemní MŠ zvlášť zapláceno.

Na rozdíl od firemní MŠ nabízejí v běžné MŠ pouze plavání a keramiku. Oba tyto kroužky vede většinou jiný lektor či instruktor.

Otázka 8. Jaká akce pořádá Vaše MŠ?

Odpovědi:

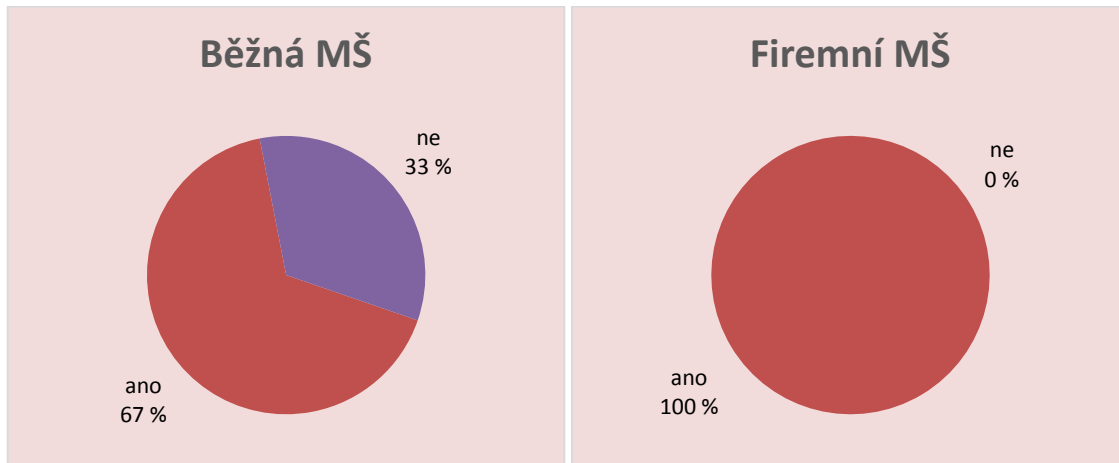
Mezi další akce pořádané firemními MŠ patří: různé akce se starými lidmi, spaní ve školce, lyžařský kurz, škola v přírodě, dílny pro rodiče, tematické víkendové akce, návštěvy solné jeskyně, přednášky pro rodiče

Mezi další akce pořádané běžnými MŠ patří: pouštění draků, opékání buřtů, pálení čarodějnic, vynášení Morany, návštěva ZOO, návštěva zábavních center, spaní ve školce, přednášky pro rodiče

Otázka 9. Domníváte se, že je nutné nabízet zájmové kroužky a různé akce mimo běžnou vzdělávací nabídku?

Odpovědi:

	Běžná MŠ	Firemní MŠ
Ano	10 učitelek	15 učitelek
Ne	5 učitelek	0 učitelek

Ve firemních MŠ všechny učitelky souhlasí s nabízením zájmových kroužků. Myslím si, že je to dáno nároky zřizovatele a rodičů. Rodiče, kteří mají své dítě ve firemní MŠ, chtějí, aby bylo o jejich dítě pečováno a stále mu byla nabízena spousta podnětů. Chtějí, aby jejich děti byly zaměstnány. Dalším nabízením zájmových kroužků zdvihá v dnešní době MŠ svou prestiž. Je také možné, že konání dalších zájmových kroužků může být způsobeno lokalitou firemních MŠ. Ty se nacházejí v centrech měst apod., proto nejsou děti tolik venku a navštěvují zmiňované kroužky.

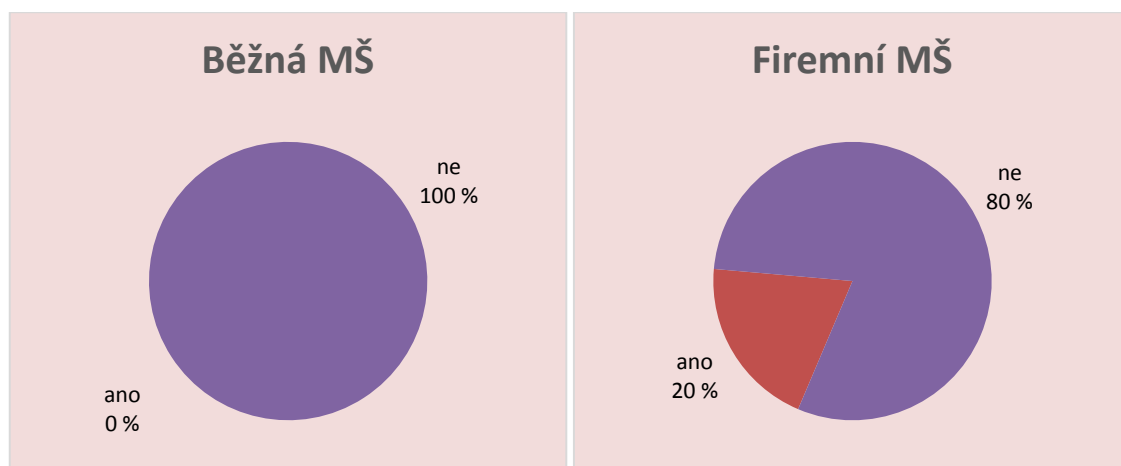
V běžných MŠ se všechny učitelky jednoznačně neshodly. Podle mě i zde je velký vliv ze strany zřizovatele a rodičů.

Zájmové kroužky je třeba nabízet, ale v určité míře. Firemní MŠ jsou přehlceny zájmovými kroužky a dalšími akcemi pro děti.

Otázka 10. Pokud Vaše MŠ organizuje kroužky, myslíte si, že jste přetěžován/a?

Odpovědi:

	Běžná MŠ	Firemní MŠ
Ano jsem přetěžován/a	0 učitelek	5 učitelek
Ne nejsem přetěžován/a	15 učitelek	10 učitelek

V obou typech MŠ nejsou ve většině případů učitelky organizováním kroužků přetíženy. Učitelky firemních MŠ mají vedení kroužků i v náplni práce a jsou za to navíc ohodnoceny.

4.1.3 Základní znaky třídy

Pro tuto část bakalářské práce jsem využila přímé pozorování v daných MŠ. Je zde zhodnocena i poslední otázka dotazníkového šetření.

4.1.3.1 Věková skupina dětí

Firemní MŠ nabírají děti již od 1,5 roku. Jelikož tyto děti nezvládají sebeobslužné činnosti, potřebují více péče a pomoci. V jedné třídě jsou proto dvě učitelky. Třídy jsou zpravidla heterogenní. Je to dáno tím, že ve firemních MŠ je méně dětí než v běžných MŠ, proto se děti slučují do jedné třídy. Počty tříd u každé firemní MŠ se liší. Názvy tříd jsou jevy ze života dětí. Většinou se jedná o zvířecí názvy. Názvy tříd jsou zdrobnělé.

V některých běžných MŠ mají děti už od 2,5 let. Běžné MŠ navštěvuje více dětí, proto si mohou dovolit tvořit homogenní třídy. V každé třídě je dopoledne pouze jedna učitelka, na vycházku jsou dvě, poté je opět jedna učitelka. Počty tříd se u každé MŠ liší. Názvy tříd jsou stejně jako u firemních MŠ pojmy ze života dětí.

4.1.3.2 Typ třídy

V současné době můžeme v MŠ najít dva typy rozdělení dětí do tříd, a to: heterogenní nebo homogenní.

Ve firemních MŠ se spíše vyskytují třídy heterogenní. Jejich výhodou je: starší děti mohou pomáhat a pečovat o děti mladší, jsou jim vzorem, umožňuje práci s menší skupinou dětí, rozvíjí řeč, větší potřeba něčeho dosáhnout a větší prostor pro spolupráci aj.

V běžných MŠ převládají homogenní třídy, které jsou zpravidla tvořeny (2) 3 – 4 roky, 4 – 5 let, 5 – 6 (7) let (viz příloha A obrázek č. 11). Jejich výhodou je: příprava učitelů na výchovně-vzdělávací proces není příliš náročná, snadnější cílená edukace a příprava na školu, např. u předškolních dětí apod.

4.1.3.3 Zvíře v MŠ

Pouze v jedné z navštívených MŠ se děti staraly o zvířata (viz příloha A obrázek č. 23). Nejspíše je tato neobliba způsobena náročností v péči o zvíře, nárůstem různých alergií, kterými děti trpí, různé fobie, ale také prostory, kterými MŠ disponuje. Podle Ladislava Podroužka bychom při výběru zvířete do MŠ měli zohledňovat: náročnost chovu, zkušenosti s chovem, hygienické hledisko, bezpečnost, hlasové projevy živočicha. Samozřejmě bychom neměli zapomínat i na samotné zvíře a financování tohoto zvířete. Domnívám se, že tento výčet ukazuje náročnost chovu zvířat v MŠ a zároveň i důvody, proč se MŠ do chovu zvířat nepouštějí.

4.1.3.4 Nábytek a prostory

Firemní MŠ disponují menšími rozměry budovy, proto využívají každý kousek svých prostor. Nábytek je převážně ze dřeva s barevnými prvky. Je rozmístěn kolem zdí, tak i v prostoru. Skříňky a stolečky jsou velikostně uzpůsobeny výšce dětí. Ve třídách je největší zastoupení dřevěných a plastových hraček. Hračky jsou volně přístupné. Na první pohled se zdá, že jsou třídy "přeplácené", plné hraček a pomůcek (viz příloha A str. obrázek 15). Je to způsobené menším prostorem k využití. Firemní MŠ využívají i prostor, kam děti nedostanou. Tyto prostory jim slouží jako úložiště pro ostatní věci, matrace, výtvarné potřeby aj. V daných firemních MŠ jsem se setkala pouze s malou zahradou u MŠ. Ve dvou případech disponovala MŠ pouze kouskem vydlážděného koutku, kde se nacházela jedna prolézačka a menší pískoviště (viz příloha A obrázek č. 19). Tyto MŠ navštěvovaly parky, které se nacházely v bezprostřední blízkosti MŠ.

Běžná MŠ má k dispozici větší prostory, proto je nábytek rozmístěn kolem zdí (viz příloha A obrázek č. 3). Je to i proto, aby pedagog měl přehled o pohybu všech dětí. V prostoru se většinou nic nenachází, děti využívají volný prostor ke hře. I zde je nábytek a hračky ze dřeva či plastu (viz příloha A obrázek č. 7). Skříňky s hračkami a pomůckami jsou tematicky rozdělené. V MŠ je skříň, kde se nachází lego, knihy, korálky, autíčka, modelína, papíry. Děti vědí, kde co najdou a kam mají danou hračku vrátit. Běžná MŠ má místnost, kde se nacházejí různé věci, které se zrovna nepoužívají, výtvarné potřeby či výzdoba do oken. Tyto MŠ mají veliké zahrady přímo v areálu MŠ, tudíž nemusejí za přírodou nikam docházet (viz příloha A obrázek č. 10).

V obou typech MŠ je určitý systém uspořádání hraček a nábytku. V běžných MŠ je uspořádání přehlednější a přístupnější, zatímco ve firemních MŠ je využit co nejvíce každý kousek prostoru, a tak se nám může zdát, že děti mají menší prostor. Běžné MŠ

mají k využití větší a vybavenější zahradu. Oproti firemním MŠ, kde mají děti pouze kousek místa na hraní a pobyt venku.

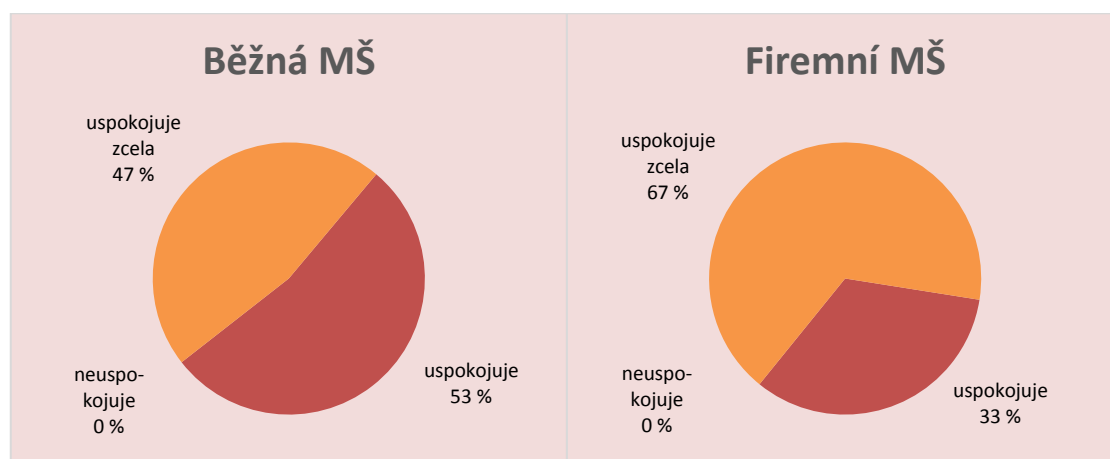
Využití a úprava prostor v každé MŠ závisí především na pedagogovi, jeho přístupu, tvořivosti a schopnosti vhodně a účelně rozmístit nábytek a využívat dané prostory.

4.1.3.5 Pomůcky

Otázka11. Uspokojuje zřizovatel Vaše požadavky na nákup dalších pomůcek, hraček, metodického materiálu apod.?

Odpovědi:

	Běžná MŠ	Firemní MŠ
Uspokojuje	8 učitelek	5 učitelek
Neuspokojuje	0 učitelek	0 učitelek
Uspokojuje zcela	7 učitelek	10 učitelek

V obou typech školských zařízení jsou učitelky spokojeny s financemi, které jim poskytuje zřizovatel na nákup dalších pomůcek. Ve firemních MŠ je ovšem nepatrně větší spokojenost. V obou typech MŠ se zřizovatel snaží v rámci svých finančních možností vyhovět požadavkům dané MŠ.

Pomůcky, které MŠ využívají, jsou různorodé a rozmanité. V MŠ se v největší míře vyskytují dřevěné a plastové hračky, knížky, výtvarné a pracovní materiály, hudební nástroje, pomůcky na tělesné aktivity apod. (viz příloha A obrázek č. 12).

Do této kategorie však spadají i pomůcky, které nejsou pouze pro děti. Jedná se o pomůcky, které využívají učitelky. Mezi ně můžeme zařadit: notový materiál, pracovní listy, didaktické pomůcky, knihy, terčíky, klavír apod. (Viz příloha A obrázek č. 4)

Ani v jedné z navštívených MŠ jsem se nesetkala s počítačem nebo interaktivní tabulí, které by používaly děti. Samozřejmě, že počítač v MŠ byl. Používaly ho pouze učitelky. Z modernějších pomůcek se v hojném počtu objevily televize, DVD přehrávače, CD přehrávače a fotoaparáty (viz příloha A obrázek č. 20).

4.1.3.6 Pravidla

Firemní i běžné MŠ tvoří svá třídní pravidla. V obou typech se na tvorbě pravidel účastní převážně děti. Tvoří se na začátku školního roku, kdy si děti sednou do kruhu a povídají si, jaká pravidla by chtěly ve třídě mít, aby se tam měly dobře. Pravidla jsou většinou formou obrázků, které namaluje či vytiskne učitelka. K obrázkům učitelka vymýšlí nebo používá krátké básničky, které si s dětmi k daným pravidlům a obrázkům přiřazují a říkají. Pravidla jsou vylepená ve třídě v úrovni očí tak, aby je děti stále viděly, nebo na určitých místech, ke kterým se vztahují (viz příloha A obrázek č. 16).

4.1.4 Školní vzdělávací program

ŠVP PV

Firemní i běžné MŠ pracují podle RVP PV. Každá z navštívených MŠ plní výchovně vzdělávací proces pomocí svého ŠVP PV, který si sama vytvořila. Názvy ŠVP PV vycházejí ze života dětí, ze slovníku dětí v MŠ. Na prvních stránkách ŠVP PV byly údaje a charakteristika MŠ, charakteristika ŠVP, podmínky a organizace vzdělávání, dále vzdělávací obsah a evaluace. V některých ŠVP se nacházely i doplňující programy či projekty. ŠVP PV byly sepsány na stejném principu a dodržení určitého řádu a posloupnosti. Názvy měsíčních nebo týdenních plánů měly názvy ze života dětí, byly psány srozumitelným a výstižným jazykem. Tematicky se spojovaly s právě probíhajícím ročním obdobím. V každé MŠ byl ŠVP PV umístěn tak, aby do něj rodiče i veřejnost mohli nahlédnout (viz příloha A obrázek č. 24).

MŠ Hajnice pracuje podle ŠVP PV **S Kordulkou a Vítkem proletíme celý svět**. MŠ Knappova pracuje podle ŠVP PV **Poznáváme barevný svět**. MŠ Na Podměstí, Česká Skalice pracuje podle ŠVP PV **Kolem nás je velký svět, pojd' si o něm vyprávět**. MŠ JUTA pracuje podle ŠVP PV **Naše školka, náš hrad**. MŠ PampeLiška pracuje podle ŠVP PV **Jen si děti všimněte, co je krásy na světě**. MŠ ŠkaTULka pracuje podle ŠVP PV **Bílého králíka**

Na prvních stranách ŠVP PV se nachází jeho název a identifikační údaje o MŠ. Na dalších stranách se ŠVP věnují podmínkám předškolního vzdělávání, mezi něž patří

materiální podmínky, životospráva, psychohygienu, psychosociální podmínky, spoluúčast rodičů, personální podmínky a řízení mateřské školy. Dalším tématem je organizace vzdělávání, kam spadá uspořádání MŠ a organizace dne v MŠ. Dále se ŠVP zabývá charakteristikou vzdělávacího programu a jeho rozdělení do tematických celků a jeho vzdělávací obsah. V neposlední řadě se v ŠVP nachází evaluační systém, ve kterém se podrobně zabývá evaluací a hodnocením, dokumenty ŠVP a jejich souladem, průběhem vzdělávání a výsledky, podmínkami vzdělávání, spolupráce a pravidly hodnocení.

Ve většině případů se ŠVP PV v běžných i firemních MŠ nelišilo. Struktura, kterou jsem popsala v předchozím odstavci, se příliš neodlišovala. Některé MŠ měly v ŠVP zařazené i projekty a plánované akce na celý rok. ŠVP měly MŠ barevně a přehledně zpracované. Počet stran byl různý. Jednalo se o rozmezí 70 – 90 stran. ŠVP měly vyvěšené v chodbách MŠ, ale také zpřístupněny na webových stránkách.

Mezi dalšími důležitými dokumenty, kterými MŠ disponují a s kterými pracují, jsou: školní řád, vnitřní řád školní jídelny, provozní řád školní zahrady, kompetence a odpovědnost zaměstnanců, způsob vedení dokumentace, organizace dne v mateřské škole, zásady provozního řádu mateřské školy, podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, bezpečnostní opatření při práci s dětmi v mateřské škole, směrnice k zajištění ochrany zdraví ve školách a školských zařízeních, kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy, vnitřní předpis ke stanovení podmínek přijímání dětí a ukončení předškolního vzdělávání v mateřské škole, směrnice ke stanovení úplaty, požární řád, traumatologický plán, materiální a hygienické podmínky, personální podmínky, schůzky rodičů, školení v oblasti BOZP, PO, první pomoc.

4.1.5 Závěr průzkumu

V jednotlivých podkapitolách empirické části bakalářské práce jsem porovnávala dva různé vzdělávací subjekty mateřských škol: firemní mateřské školy a běžné mateřské školy. Na základě užitých metod, jako bylo pozorování, rozhovor, dotazníkové šetření a analýza pedagogických dokumentů, jsem dospěla ke zjištění hlavních rozdílů těchto vzdělávacích institucí.

Největší rozdíly v obou typech MŠ shledávám v prostorách MŠ, ve věku přijímaných dětí, ve vzdělání pedagogů, ve finančním ohodnocení a v organizování zájmových kroužků a jiných akcí.

Jako jednu z nevýhod firemní MŠ vidím v prostorách budovy, které jsou menší než v běžné MŠ, a také konání zájmových kroužků. Nabízených zájmových kroužků je ve firemních MŠ přespříliš. Podle mého názoru jsou děti přehlceny kroužky a akcemi pro děti i rodiče. Avšak návštěva těchto kroužků je plně v režii rodičů. Je tedy na nich, zda jsou děti od rána do odpoledne v MŠ a poté jdou ještě na kroužek, nebo si je rodiče odpoledne vyzvednou z MŠ a jdou se svými dětmi trávit čas. Jedním z plusů firemních MŠ je přijímání dětí, kterým je 1,5 roku. Umožňuje to tak celé rodině (ve většině případů konkrétně matce) zařadit se co nejrychleji do pracovního procesu. Na druhou stranu má matka dítě, aby s ním trávila co nejvíce a co nejdéle času. Tato výhoda je na úkor vztahu matka a dítě. Další výhodou je vzdělání pedagogů a jejich finanční ohodnocení. Ve firemních MŠ pracují převážně učitelky, které mají vysokoškolský titul, proto mohou být lépe finančně ohodnoceny. Je to ale i tím, že zřizovatel může vedoucí učitelce poskytnout větší sumy na další ohodnocení učitelek. Učitelky ve firemních MŠ jsou hodnoceny podle smluvního platu a k němu mohou dostávat různé příplatky, jako např. za vedení kroužku apod.

Nevýhodou v běžné MŠ se může zdát finanční ohodnocení učitelek. Hodnocení vyplývá z tabulek daných státem. Výše platu u učitelek v běžné MŠ se stanovuje v platovém stupni – podle délky praxe a v platové třídě, která je pro danou profesi stanovena i s ohledem na dosažené vzdělání. Do běžných MŠ jsou přijímány převážně učitelky, které mají vystudovanou střední pedagogickou školu. Oproti učitelkám z firemních MŠ mohou mít učitelky v běžné MŠ delší praxi.

Výhodu vidím v tom, že běžné MŠ disponují velkými a prostornými hernami a dalšími místnostmi. V těchto MŠ není tak běžné organizování zájmových kroužků a jiných akcí.

5 Závěr

Hlavním cílem bakalářské práce bylo zmapovat zřizování firemních MŠ v historii a současnosti. Dílčím cílem bylo zjištění nejzákladnějších rozdílů mezi běžnou MŠ a firemní MŠ.

Začátek mé bakalářské práce nezačal dobře. Chtěla jsem zkontaktovat mnou vybrané firemní MŠ. Do firemních MŠ jsem psala e-maily nebo osobně volala. Bohužel jsem se setkala s negativními reakcemi. Ve většině případů mi firemní MŠ odepsaly, že se nejedná o firemní MŠ v pravém slova smyslu, ale že jsou jakási „domnělá firemní MŠ“. Doposud nevím, co si pod tímto pojmem mám představit.

Postupem času se mi podařilo oslovit tři firemní MŠ, ve kterých jsem mohla uskutečnit empirickou část bakalářské práce. Při oslovení běžných MŠ jsem se nesetkala s žádným odmítnutím a negativními postoji.

Nároky společnosti na sladění života s prací stále narůstají. Narůstá i nedostatek volných míst v běžných MŠ. Proto se stát snaží finančními prostředky motivovat soukromé subjekty a organizace k zakládání firemních MŠ. K aktivnějšímu zakládání těchto MŠ dopomáhají i legislativní změny, ve formě různých dotací.

Se zakládáním firemních MŠ zcela souhlasím. Domnívám se, že nejlákavějším hlediskem pro rodiče je upravená provozní doba a téměř neomezený provoz o letních prázdninách. Myslím si, že založení firemní MŠ pomáhá k sladění života rodiny s prací, podporování rovnocenných pracovních příležitostí ve firmě a k celkové harmonizaci rodiny. Pokud bude populace stále narůstat, myslím si, že taková to zařízení budou nedílnou součástí našeho běžného života a rodiče jej budou vyhledávat.

Klíčem k naplnění mého záměru práce se stalo přímé pozorování, rozhovor, analýza pedagogických dokumentů a dotazníkové šetření v obou typech MŠ. Z vyhodnocených výsledků mé práce mohu posoudit ty nejzákladnější rozdíly mezi běžnou MŠ a firemní MŠ. Ukázalo se, že rozdíly v MŠ jsou převážně v oblasti financování, pedagogického sboru, spokojenosti pedagogů, velikosti zařízení a nabídky kroužků a jiných akcí pořádaných MŠ. Závěrem bakalářské práce bych chtěla říci, že pro mne byla nejpřínosnější návštěva obou typů MŠ a jejich následné srovnávání.

6 Použitá literatura a prameny

6.1 Literatura

BĚLINOVÁ, Ludmila (1980). *Z dějin předškolní výchovy*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství. ISBN 14-094-80.

DOSTÁL, Antonín, OPRAVILOVÁ, Eva (1988). *Úvod do předškolní pedagogiky*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství. ISBN neuvedeno.

KOLLÁRIKOVÁ, Zuzana. PUPALA, Branislav (2001). *Předškolní a primární pedagogika*. Praha: Portál. ISBN 80-7178-585-7.

KŘOVÁČKOVÁ, Blanka, SKUTIL, Martin a kol. (2014). *Pedagogický a psychologický slovník: terminologický slovník zaměřený na primární a preprimární vzdělávání*. Hradec Králové: Gaudeamus. S. 128. ISBN 978-80-7435-513-4.

MIŠURCOVÁ, Věra (1980). *Dějiny teorie a praxe výchovy dětí předškolního věku v 19. a 20. století*. Praha: SPN. ISBN neuvedeno.

MONATOVÁ, Lili (1989). *Sborník prací Filozofické fakulty Brněnské Univerzity – Předškolní pedagogika 20. století*. Brno. ISBN80-210-0203-4.

OPRAVILOVÁ, Eva, GEBHARTOVÁ, Vladimíra (1998). *Jaro v mateřské škole*. Praha: Portál. s. 21. ISBN 80-7178-210-6.

PRŮCHA, Jan (2009). *Pedagogická encyklopedie*. Praha: Portál. ISBN: 978-80-262-0403-9.

PRŮCHA, Jan, WALTEROVÁ, Eliška, MAREŠ, Jiří (2013). *Pedagogický slovník - sedmé, aktualizované a rozšířené vydání*. Praha: Portál. s. 229. ISBN 978-80-262-0403-9.

SYSLOVÁ, Zora a kol. (2012). *Jak úspěšně řídit mateřskou školu*. Praha: WoltersKluwer ČR, a. s. s. 234. ISBN 978-80-7357-976-0.

TSCHANEN-HAUSER, Angelika (2007). *Familienergänzende Kinderbetreuung in der Schweiz*. Neu-Ulm: AG SPAK Bücher. s. 172-173. ISBN 978-3-930830-87-9.

VÁCLAVÍK, Vladimír (1997). *Cesta ke svobodné škole: Kapitoly ze srovnávací pedagogiky*. Hradec Králové: LÍP. ISBN 80-902289-0-9.

6.2 Prameny

BUND, Kerstin, NIEJAHR, Elisabeth (2013). Wirgehenarbeiten. [online] [cit. 3.4.2016]. Dostupné z: <http://www.zeit.de/2013/06/betriebskindergarten-kinderbetreuung>

HAŠKOVÁ, Hana (2008). Denní péče o předškolní děti v kontextu aktuálních politických reforem, [online], [cit. 31.1.2016]. Dostupné z: <http://www.socioweb.cz/index.php?disp=temata&shw=321&lst=105>

JELÍNKOVÁ, Soňa, MICHNOVÁ, MINÁROVÁ, Martina (2013). Firemní školky v praxi, [online] [cit. 31.3.2016]. Dostupné z: http://www.aperio.cz/zdrava-firma-2014/doc/20_PMF_Firemni_skolky_v_praxi.pdf

Max firemní školky. Podmínky vzniku firemních školek. [online] [cit. 24.3.2016]. Dostupné z: <http://www.max-firemni-skolky.cz/clanek/podminky-vzniku-firemnick-skolek/>

MPSV (2008). Prorodinný balíček. [online] [cit. 3.4.2016]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/files/clanky/5896/19112008.pdf>

MŠMT ČR. Zákon č.561/2004 Sb., Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, §34, odst. 8. [online] [cit. 24.3.2016]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-561>

MŠMT ČR. Zákon č. 117/1995, o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších novel. [online] [cit. 24.3.2016]. Dostupné z: <http://zakony.kurzy.cz/117-1995-zakon-o-statni-socialni-podpore/>

MŠMT ČR. Firemní školky: základní informace. [online] [cit. 26.3.2016]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/firemniskolky-zakladni-informace>

Výzkumný ústav práce a sociálních věcí. Projekt Nové formy denní péče o děti v České republice. [online] [cit. 31.3.2016]. Dostupné z: http://www.vupsv.cz/sites/File/audit-clanky/Letak_Kolektivni_pece_zamestnavatele.pdf

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (2004). Výzkumný ústav pedagogický v Praze. [online] [cit. 18.3.2016]. Dostupné z: http://www.vuppraha.cz/wp-content/uploads/2009/12/RVP_PV-2004.pdf

7 Seznam příloh

Příloha A – Charakteristika MŠ

Příloha B - Dotazník

Příloha A - Charakteristika MŠ

MŠ Hajnice

MŠ Hajnice byla zbudována roku 1978 a neustále prochází změnami. MŠ Hajnice je dvoutřídní, rozdělena na žlutou a zelenou třídu. MŠ navštěvuje 48 dětí, které jsou rozděleny podle věku. Žlutou třídu navštěvují děti od 2,5 let do 4 let, zelenou třídu navštěvují děti od 4 let do 6/7 let. Ředitelkou MŠ je Mgr. Martina Švorcová, vedoucí učitelkou je Bc. Zuzana Matejsková. MŠ spadá pod ZŠ Hajnice. MŠ disponuje nově zrekonstruovanou zahradou. Provoz MŠ končí v 16:00 hodin.

Obrázek č. 1 - Budova MŠ

Obrázek č. 2 - Prolézačka na zahradě MŠ

Obrázek č. 3 - Třída

Obrázek č. 4 - Klavír

MŠ Jaroměř, Knappova

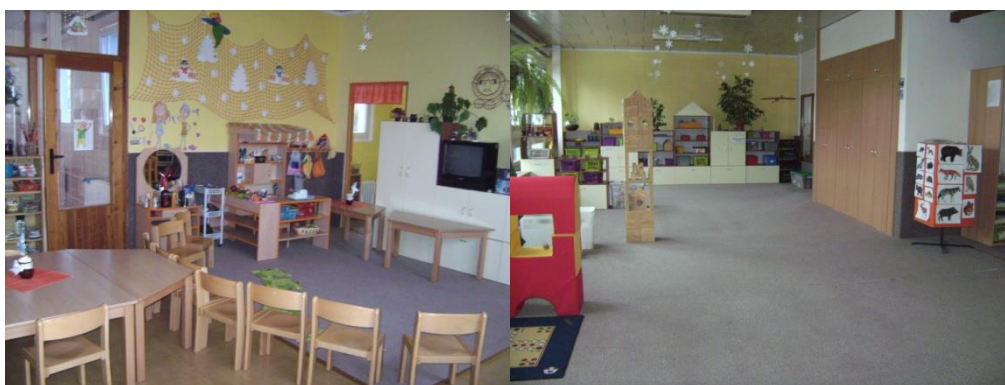
MŠ Knappova byla postavena začátkem roku 1978 a téhož roku 1. 5. byla otevřena. MŠ Knappova má čtyři třídy, které jsou rozděleny na oddělení berušky, koťátka, kytičky, sluníčka. Oddělení berušek navštěvují děti ve věku 4 – 6 let, do oddělení koťat chodí děti předškolního věku, oddělení kytiček navštěvují děti od 2,5 do 3 let a oddělení sluníček navštěvují děti od 3,5 – 4,5 let. MŠ Knappova spadá pod MŠ Lužická, Jaroměř. Ředitelkou MŠ je Mgr. Šárka Čechová, vedoucí učitelkou je Bc. Jana Nováková. U MŠ se nachází zahrada, která je nově zrekonstruovaná. Provoz MŠ končí v 16:00 hodin.

Obrázek č. 5 – Budova MŠ

Obrázek č. 6 – Zahrada MŠ

Obrázek č. 7 – Třída

Obrázek č. 8 – Herní plocha

MŠ Na Podměstí, Česká Skalice

MŠ Na Podměstí byla zbudována a otevřena 7. 11. 1977. Během své existence prošla řadou změn. MŠ Na Podměstí je čtyřtřídní, rozdělena na oddělení kořata, sluníčka, myšky a pastelky. Třídou kořat navštěvují děti ve věku 3-4 roky, do třídy sluníček chodí děti ve věku od 4 do 5 roků, třídu myšky navštěvují děti od 5 do let, ve třídě pastelek jsou děti také ve věku od 5 do 6/7 roků. MŠ spadá pod MŠ J. A. Komenského, Česká Skalice. Kapacita MŠ je 202 dětí. Ředitelkou MŠ je Helena Vítová, zástupkyní ředitelky na budově je Alena Zítková. U MŠ je zahrada. Provoz MŠ končí v 16:00 hodin.

Obrázek č. 9 – Budova MŠ

Obrázek č. 10 – Zahrada MŠ

Obrázek č. 11 – Práce u stolečků

Obrázek č. 12 – Hrací koutek

Firemní MŠ JUTA

MŠ JUTA byla zřízena ve Dvoře Králové nad Labem společností JUTA a.s., jejímž generálním ředitelem je Ing. Jiří Hlavatý. MŠ JUTA byla otevřena 1. 9. 2010 v budově nádherné staré vily, která se nachází v centru města. MŠ je rozdělena na dvě třídy – Emílek a Jasmínka. Obě třídy navštěvují děti ve smíšeném kolektivu. MŠ navštěvuje 46 dětí. Ředitelkou MŠ je Mgr. Dita Pacáková. MŠ disponuje rozlehlou zahradou s herními prvky. Provoz MŠ končí v 16:30 hodin.

Obrázek č. 13 – Budova MŠ

Obrázek č. 14 – Skříň s hračkami

Obrázek č. 15 – Třída Jasmínka

Obrázek č. 16 – Pravidla třídy

Firemní MŠ Pampeliška

MŠ Pampeliška byla zřízena společností Českomoravské stavební spořitelny a. s., jejímž generálním ředitelem je Ing. Vladimír Staňura. MŠ se nachází v Praze ve Strašnicích. Provoz MŠ byl zahájen 2. 11. 2009. Kapacita MŠ je 35 dětí. Děti jsou rozděleny do tří tříd, a to – liščata, rádcové a mudrcové. Oddělení liščata a rádcové navštěvují děti ve věku 1,5 – 3 roky, oddělení mudrcové navštěvují děti ve věku 3 – 6 roků. Ředitelkou MŠ je Mgr. Jana Kernetová. U MŠ se nachází malý dlážděný koutek pro pobyt venku s jednou prolézačkou. Provoz MŠ končí v 17:00 hodin.

Obrázek č. 17 – Budova MŠ

Obrázek č. 18 – Hřiště MŠ

Obrázek č. 19 – Dřevěná hračka

Obrázek č. 20 – Počítač a televize

Firemní MŠ ŠkaTULka

MŠ ŠkaTULka byla zřízena Technickou univerzitou v Liberci. Ředitelkou a zároveň i zřizovatelkou MŠ je Mgr. Ivana Hojsnerová. Jedná se o MŠ s prvky waldorfské pedagogiky pracující v připraveném prostředí s Montessori pomůckami. MŠ byla otevřena 1. 9. 2014. MŠ navštěvuje 48 dětí ve dvou odděleních. Děti jsou pak dále rozděleny do 3 smíšených tříd s názvy světlušky, broučci a berušky. U MŠ se nachází zahrada, terasa a pískoviště. Provoz MŠ končí v 16:00 hodin.

Obrázek č. 21 – Budova MŠ

Obrázek č. 22 – Nástěnka, kdo dnes přišel do MŠ

Obrázek č. 23 – Africký šnek

Obrázek č. 24 – ŠVP PV

Příloha B – Dotazník

Vážené učitelky, vážení učitelé,

jsem ve 3. ročníku studia Učitelství pro MŠ na Pedagogické fakultě v Hradci Králové. Tento dotazník má sloužit jako podklad pro mé výzkumné šetření bakalářské práce s názvem Firemní mateřská školka - nový fenomén ve vzdělávacím systému ČR. Dotazník bude sloužit ke studijním účelům.

Dotazník je anonymní, proto prosím, aby odpovědi byly dle skutečnosti a pravdivé.

Předem děkuji za spolupráci.

Barbora Térová studentka Pedagogické fakulty v Hradci Králové.

1. Pohlaví

- žena
- muž

2. Váš věk

- 25 - 30 let
- 31 - 40 let
- 41 - 50 let
- 51 a více let

3. Vaše nejvyšší dosažené vzdělání

- dokončené ZŠ
- dokončené SOU
- dokončené SŠ
- dokončené VOŠ
- dokončené VŠ

4. Jaké požadavky na Vás klade zřizovatel v oblasti Vašeho dalšího vzdělávání? (počet seminářů, stáží a jiné za rok)

- 2
- 4
- více

5. Jaká je délka Vaší praxe?

- méně než 5 let
- 5 - 10 let
- 10 let a více

6. Jaké kroužky nabízí Vaše MŠ?

- plavání
- tanečky
- keramika
- sporty
- angličtina
- logopedická prevence
- jiné:

7. Pořádá Vaše MŠ další akce pro děti mimo běžnou vzdělávací nabídku?

- ano
- ne

8. Pokud ano, jaké akce pořádá?
(napište)

-

9. Domníváte se, že je nutné nabízet zájmové kroužky a různé akce mimo běžnou vzdělávací nabídku?

- ano
- ne

10. Pokud Vaše MŠ organizuje kroužky, myslíte si, že jste přetěžován/a?

- ano
- ne

11. Uspokojuje zřizovatel Vaše požadavky na nákup dalších pomůcek, hraček, metodického materiálu apod.?

- uspokojuje zcela
- neuspokojuje je
- uspokojuje je